

دانشگاه تهران

دانشکده علوم اداری و مدیریت بازرگانی

پایان نامه فوق لیسانس

موضوع رساله :

بررسی سیستم قیمت تمام شده برنامه‌های
سیمای جمهوری اسلامی ایران

استاد راهنما :

جناب آقای دکتر وثوق

تهیه و تنظیم از : بی بی عشرت زمانی

بهمن ماه ۱۳۶۳

دانشگاه تهران
دانشکده علوم اداری و مدیریت بازرگانی

پایان نامه فوق لیسانس
بررسی سیستم قیمت تمام شده برنامه های سیمای جمهوری اسلامی ایران

استاد راهنما :

جناب آقای دکتر وشوق

هیأت داوران :

جناب آقای دکتر میرزائی

جناب آقای دکتر حریری

تهیه و تنظیم از : بی بی عشرت زمانی

دانشجوی فوق لیسانس رشته حسابداری

بهمن ماه ۱۳۶۳

بنام خدا
فهرست مندرجات

مقدمه

فصل اول : هدف و شیوه تحقیق

- ۱ / ۱ - ضرورت علمی و عملی تحقیق ۳
- ۱ / ۲ - شناسائی مسئله مورد تحقیق ۴
- ۱ / ۳ - ارائه فرضیه ۵
- ۱ / ۴ - اشکالات و محدودیتهای تحقیق ۶
- ۱ / ۵ - روش تحقیق ۶

فصل دوم : آشنائی با سازمان سهامی جمهوری اسلامی ایران

- ۲ / ۱ - تاریخچه سهام ۸
- ۲ / ۲ - قانون اداره صدا و سهام ۸
- ۲ / ۳ - وظائف شورای سرپرستی ۹
- ۲ / ۴ - وظائف و اختیارات مدیرعامل ۹
- ۲ / ۵ - نمودار سازمانی و تشکیلاتی صدا و سهام ۱۰
- ۲ / ۶ - پخش سهام ۱۲
- ۲ / ۷ - دفتر تأمین برنامه ۱۲
- ۲ / ۸ - دفتر طرح و برنامه ۱۲
- ۲ / ۹ - مدیر تولید ۱۲

۱۳	۲/۱۰- نمودار سازمانی تولید برنامه های شبکه
۱۴	۲/۱۱- تشکیلات تولید سیما
۱۴	۲/۱۲- گروههای برنامه ساز
۱۵	۲/۱۳- واحدهای پشتیبانی
۱۵	۲/۱۴- دفتر هماهنگی تولید
۱۵	۲-۱۵- امور عمومی تولید

فصل سوم : امور مالی برنامه های شبکه

۱۷	۳/۱- نمودار سازمانی امور مالی برنامه های شبکه
۱۸	۳/۲- حسابداری شبکه های تلویزیون
۱۸	۳/۳- قسمت دریافت ها و پرداخت ها
۱۹	۳/۴- قسمت رسیدگی
۱۹	۳/۵- قسمت دفترداری
۱۹	۳/۶- برآورد ها
۱۹	۳/۷- تدارکات
۲۴	۳/۸- واحد تنظیم و کنترل بودجه تولید
۳۲	۳/۹- قرارداد ها
۳۷	۳/۱۰- ضمیمه فصل سوم

فصل چهارم : خطوط ارتباطی امور مالی شبکه ها با واحد مالی مرکزی

۴۶	۴/۱- مقدمه
۴۷	۴/۲- ساخت سازمانی
۴۸	۴/۳- رابطه امور مالی فعالیت تولید برنامه ها با امور مالی مرکزی

- ۴۹ / ۴- سیستم نگهداری حسابها و روش کسب گذاری
- ۵۰ / ۵- روش کسب گذاری

فصل پنجم : سیستم هزینه یابی و محاسبه قیمت تمام شده برنامه ها :

-
- ۶۱ / ۱- اصطلاحات
- ۶۲ / ۲- سیستم هزینه یابی
- ۶۳ / ۳- سند هزینه
- ۶۳ / ۴- دفتر معین هزینه
- ۶۷ / ۵- تسهیم هزینه های غیر مستقیم تولید
- ۶۹ / ۶- نیروی انسانی
- ۶۹ / ۷- وسائل و تجهیزات
- ۶۹ / ۸- مواد مصرفی
- ۷۰ / ۹- محاسبه نرخهای عوامل مورد استفاده در برنامه-نیروی انسانی
- ۷۲ / ۱۰- وسائل و تجهیزات
- ۷۲ / ۱۱- قیمت تمام شده مواد مصرفی
- ۷۹ / ۱۲- محاسبه قیمت تمام شده در کارگاه رکور
- ۸۵ / ۱۳- محاسبه قیمت تمام شده در لابراتوار
- ۸۸ / ۱۴- فعالیت دائمی سیستم قیمت تمام شده

فصل ششم : امور مالی و سیستم محاسبه قیمت تمام شده برنامه ها در وضعیت کنونی

-
- ۸۹ / ۱- برنامه ریزی سالانه تولید برنامه ها

۹۱	۶/۲- گردش عملیاتی تولید برنامه ها
۱۰۳	۶/۳- برنامه ریزی زمانی ساخت برنامه
۱۰۴	۶/۴- برآورد برنامه ها
۱۰۴	۶/۵- فرم خلاصه برآورد ها
۱۱۴	۶/۶- مراحل کار و گردش اطلاعات در امور مالی برنامه ها

فصل هفتم : بررسی اشکالات موجود در سیستم حسابداری
 قیمت تمام شده برنامه ها و ارائه پیشنهادات

۱۱۶	۷/۱- اشکالات محاسبه قیمت تمام شده در فرمهای برآوردی
۱۱۶	۷/۲- اشکالات موجود در قیمت عملکرد واقعی
۱۱۷	۷/۳- اشکالات موجود در سیستم حسابداری برنامه ها
۱۱۷	۷/۴- پیشنهاد در مورد محاسبه نرخها در فرمهای برآوردی
۱۱۸	۷/۵- فرمهای عملکرد واقعی پیشنهادی
۱۲۹	۷/۶- پیشنهاد در مورد طریق جمع آوری و نگهداری اطلاعات
۱۲۹	۷/۷- کسارت نگهداری اطلاعات
۱۳۰	۷/۸- گزارش های خروجی
۱۳۰	۷/۹- گزارش مقایسه ای مخارج تولید برنامه
۱۳۰	۷/۱۰- گزارش مقایسه ای مخارج تولید برنامه ها به تفکیک هر برنامه :
۱۳۳	۷/۱۱- گزارش مقایسه ای مخارج تولید برنامه ها به تفکیک گروههای برنامه
۱۳۶	۷/۱۲- پیشنهاد روش ثبت و بحساب آوردن هزینه ها :
۱۳۷	۷/۱۳- سهم برنامه ها از هزینه های غیرمستقیم تولید
۱۳۹	۷/۱۴- اطلاعات جمع آوری شده در سیستم قیمت تمام شده
۱۴۱	خلاصه پایان نامه
۱۴۵	منابع

مقدمه

سیستم هزینه یابی وسیله ای است که مدیران را در راه رسیدن به هدفهای سازمان یاری داده و اطلاعات دقیق و گسترده ای پیرامون نوع و میزان و محل هزینه ها در دسترس آنها قرار می دهد . بطور کلی با کمک سیستم هزینه یابی می توان اطلاعات و آمارهای دقیق و مورد نیاز را در مورد هزینه های تولید، عملیات یا وظائف و برنامه های مختلف فراهم نمود و هزینه های واقعی را با بودجه ها و استانداردهای از قبل تعیین شده مقایسه کرد . چون این سیستم با هزینه ها بودجه ها و تجزیه و تحلیل هزینه ها سروکار دارد میتوان از آن بعنوان کلیدی برای حل مشکلات مربوط به فعالیتهای قابل کنترل استفاده کرد و در مراحل مختلف برنامه ریزی ، تصمیم گیری ، ارزیابی عملکرد رؤسا و مسئولین و کارمندان آن را بکار برد . همچنین بوسیله حسابداری هزینه یابی تعیین نرخ محصول ، طرح و کنترل عملیات ، برنامه ریزی بلند مدت ، تصمیمگیری سریع و ارزیابی موجودیها و درآمد مؤسسه امکان پذیر می گردد . (۱)

برای محاسبه قیمت تمام شده هر محصول لازمست هزینه ها بطور روشن و منطقی جمع آوری و طبقه بندی شده و مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرند .

بطور کلی حسابداری هزینه یابی وظائفی بشرح زیر را بر عهده دارد :

- ۱- تعیین هزینه و درآمد یکدوره مالی .
- ۲- تعیین ارزش موجودیها بمنظور هزینه یابی و قیمت گذاری و در بعضی مواقع کنترل موجودیها .
- ۳- کمک به تهیه بودجه و استاندارد ها و نیز کنترل نحوه اجرای آنها .
- ۴- پایه گذاری متدها و روشهای هزینه یابی برای ایجاد کنترلهای مفید و در صورت امکان تقلیل هزینه ها .

۱- دکتر علی وثوق ، اصول حسابداری صنعتی ، انتشارات دانشکده علوم اداری و مدیریت

- جمع آوری و تهیه اطلاعات در مورد شقوق مختلف فعالیتها در زمانیکه مدیریت در انتخاب یکی از چند شق تردید دارد. (۱)
- اصولاً سیستم هزینه یابی در هر سازمان با توجه به هدف و نوع اطلاعات و آمار مورد نیاز آن سازمان طراحی می شود .
- در سازمان صدا و سیما سیستم هزینه یابی باید اطلاعات و آماری فراهم نماید که بتواند جوابگوی خواسته های زیر باشد :
- مشخص نمودن نوع و میزان هزینه ها در هر مرکز هزینه بمنظور کنترل بودجه و نیز تهیه بودجه برای دوره های بعد .
- تعیین ارزش خدماتی که در هر مرکز هزینه انجام می شود .
- تعیین قیمت تمام شده برنامه ها یا فیلمهای تولیدی .
- تعیین قیمت تمام شده هر برنامه در زمان پخش .
- تعیین میزان استفاده از عوامل مختلف انسانی و تجهیزاتی و روشن کردن میزان کارائی آنها بمنظور کنترل و ایجاد یک سیستم تشویقی . (۲)
- لذا در این اطلاعات بخاطر سیستم تولیدی است که برای سازمان سیما در نظر گرفته شده است . توضیح آنکه کارهای تولیدی سازمان بصورت پروژه انجام می گردد . هر برنامه یا فیلمی که تصمیم به تهیه آن گرفته می شود بصورت یک پروژه (سفارش) تلقی میگردد و برای آن بودجه ای در نظر گرفته میشود و یک مدیر تهیه یا مدیر پروژه برای آن انتخاب می گردد . از این مرحله به بعد مسئولیت انجام پروژه به عهده مدیر پروژه خواهد بود که برای تهیه آن از گروههای مختلف خرید خدمت استفاده می نماید و اشخاص و وسائلی را که برای انجام پروژه خود لازم دارد از این طریق تأمین کند . هزینه خدماتی که مدیر پروژه خریداری می کند به حساب پروژه یا برنامه مربوطه منظور می گردد و در پایان برای محاسبه قیمت تمام شده مورد استفاده قرار می گیرد .

1- Horngren, charlst, cost Accounting: Managerial Emphasis , Fifth Edition, N.J: printice Hall, Inc., 1983 , P.7

2- Broad Casting Accounting, Bulletin Broad casting , No 15 , April 1979 .

فصل اول : کلیات

هدف و شیوه تحقیق

ضرورت علمی و عملی تحقیق : هدف از سیستم تعیین قیمت تمام شده برنامه های تولید فراهم نمودن

اطلاعات و آمارهای مورد نیاز مربوط به تولید برنامه بمنظور مقایسه هزینه های واقعی با بودجه و برآورد های از قبل پیش بینی و تهیه شده می باشد و همچنین اطلاعات بدست آمده در این واحد وسیله ای است برای سطوح مختلف مدیران تا بتوانند در مراحل مختلف برنامه ریزی و تصمیم گیری و ارزیابی عملکردها از آن استفاده نموده و بوسیله اطلاعات بدست آمده مقادیر زیرنایل آیند .

- طرح و کنترل عملیات و پایه گذاری متدها و روشهای هزینه یابی برای ایجاد کنترلهای مفید .

- آمادگی برای تصمیم گیریهای سریع .

- برنامه ریزی بلند مدت .

- ارزیابی امکانات (برنامه ای) سازمان . (۱)

با جمع آوری اطلاعات مربوط به کارکرد عواملی که در تهیه برنامه دخالت دارند و تقویم مالی آنها (با توجه به فرخهای موجود *) قیمت تمام شده برنامه ها در هر دقیقه قابل محاسبه می باشد . دسترسی به اطلاعات موجود در سیستم قیمت تمام شده وسیله ای جهت کنترل و همچنین آگاهی از قسمتی از دارائیهای سازمان که بصورت برنامه است می باشد . توجه به اهداف ذکر شده ضرورت ایجاد سیستم دقیقی جهت محاسبه قیمت تمام شده را ایجاب می نماید . بدیهی است که وجود هر نوع اشکالی در این سیستم رسیدن به اهداف بالا را غیر ممکن می سازد . ولی شاید بتوان گفت بهترین انگیزه برای انتخاب این موضوع جهت تحقیق شافل بودن اینجانب در صدا و سیما بعنوان تهیه کننده میباشد . از آنجائیکه قسمتی از کار تهیه کننده تأمین امکانات و وسایل جهت ساخت برنامه است ، همواره این سؤال برام مطرح بوده که قیمت تمام شده هر دقیقه از برنامه چقدر است و آیا از وسایل و امکانات

1- Theodore Long, Walter B. McFarland & Michael Schiff, cost Accounting (The Ronald Press Co., New York, 1956), P. 6&7.

* نرخها قبلاً توسط گروه محاسبه قیمت تمام شده و نرخ گذاری تهیه می شود و در جریان عمل هم سالی یک یا دو بار در آن جرح و تعدیل می شود .

موجود در سازمان بنحو صحیح استفاده می شود یا خیر؟ موضوع این تحقیق فرصتی است در جهت دستیابی به هدف مورد نظر.

۲ - شناسائی مسئله مورد تحقیق :

در سیستم تولید و تهیه برنامه ها پس از اینکه طرح یا ایده کلی برنامه توسط افراد مختلف ارائه می گردد، این طرح کلی در شورای طرح و برنامه بررسی می شود و در صورت تصویب، جزئیات طرح شروع می شود. بدین ترتیب که تهیه کننده ابتدا با کمک کنترلرهای واحد ارزشیابی، خواست و توقعات و نیازهای خود را بصورت تعداد رسالت استفاده از نیروی انسانی، وسائل و تجهیزات و مواد - صرفی جهت تولید برنامه مطرح می کند. کنترلر واحد ارزشیابی، این نیازها را با توجه به نرخ - های مربوطه در برکهای " برآورد کمی برنامه " درج می کند.

از لحظه تصویب برآورد ها می بایست محاسبه قیمت تمام شده برنامه ها و تعیین میزان کارآئی و کارکرد عوامل آغاز شود. برای محاسبه و تعیین قیمت تمام شده برنامه ها از سیستم تعیین هزینه سفارش استفاده میشود. بدین ترتیب که هر برنامه ای بصورت یک سفارش یا یک پروژه در می آید و هرگونه هزینه ای از شروع تا پایان تهیه برنامه به حساب همان برنامه منظور میشود و در پایان می بایست با تخصیص هزینه های غیر مستقیم تولید قیمت تمام شده برنامه مشخص گردد. لذا برای هر برنامه باید کارت جداگانه ای جهت ثبت هزینه های انجام شده در نظر گرفته شود. اطلاعات مورد نیاز این سیستم عبارتست از انواع گزارشهای مربوط به قیمت تمام شده برنامه ها و میزان کارکرد عوامل مختلف. بعبارت دیگر اطلاعاتی که در این سیستم تهیه می شود بشرح زیر است.

۱ - انواع هزینه های تولید یک برنامه و قیمت تمام شده آن.

۲ - اطلاعات مربوط به میزان استفاده (کارکرد) عوامل سازمان.

۳ - ارزش برنامه های در آرسبو.

دسترسی به اطلاعات فوق مزایای زیر را در بر دارد.

- با مقایسه میزان واقعی هزینه ها با میزان پیش بینی شده. کارآئی مغایرتها را با احوال مغایرت روشن می شود.

— با مشخص شدن میزان هزینه هر برنامه (با توجه باینکه بالا بودن بدون دلیل هزینه برنامه برای مسئول مربوطه امتیاز منفی محسوب می شود و بالعکس . مسئول مربوطه سعی مینماید تا در استفاده از منابع و عوامل وقت بیشتری بعمل آورد . آنچه هم اکنون در حسابداری برنامه ها مورد توجه می باشد بیشتر قسمت اول یعنی تهیه برآورد برنامه است . از لحظه تصویب برآورد/ طرح جهت اجرا به تهیه کننده داده می شود و عملیات اجرای برنامه آغاز می گردد . کار حسابداری برنامه ها نیز از این لحظه شروع می شود . به این صورت که برای هر برنامه حسابی بنام برنامه در جریان ساخت با نام همان برنامه و گروه مربوطه اش باز می شود و هر نوع پرداخت مستقیمی جهت هزینه های برنامه در این حساب منعکس می شود و در پایان کار با رسید آرشيو حساب فوق به هزینه رفته و بسته می شود . لکن هزینه های غیر نقدی برنامه ثبت نمی شود و هزینه های غیر مستقیم تولید برنامه محاسبه نمی گردد .

نکته قابل توجه اینکه طرح سیستم قیمت تمام شده برنامه ها با اینکه در سازمان پیش بینی شده ولی عملاً بععلت مشکلات زیاد ، گستردگی بیش از حد سازمان ، استفاده از مواد و وسایل با کیفیتهای مختلف و نیز احتیاج به نیروی انسانی زیاد جهت به روز در آمدن نرخها و محاسبه قیمت ها و از همه مهتر عدم احساس نیاز از طرف مسئولین بععلت وضعیت خاص سازمان از نظر سیاسی و نداشتن محدودیت بودجه ای سیستم حسابداری قیمت تمام شده برنامه ها مورد استفاده قرار نگرفته و هزینه واقعی تولید برنامه ها مشخص نمی گردد . در قسمت اول یعنی تعیین برآورد طرح هم اشکالات زیادی نظیر به روز نبودن نرخهای مورد استفاده در برآورد وجود دارد .

ارائه فرضیه :

تحقیقات انجام شده موجب ارائه فرضیه زیر شده است .
عدم وجود سیستم هزینه یابی و قیمت تمام شده برنامه در سازمان سهامی جمهوری اسلامی ایران . در این تحقیق سعی شده است که در صورت اثبات عدم وجود سیستم قیمت تمام شده پیشنهاد های مناسبی نیز ارائه گردد .

اشکالات و محدودیتهای تحقیق :

گذشته از محدودیتهای موجود در یک تحقیق انفرادی، مشکلات دیگر تحقیق در این زمینه عبارت بودند از :

- گستردگی بیش از حد این سازمان بطوریکه تنها برای آشنا شدن با راهروها و ساختمانهای مختلف آن مدت زیادی وقت لازم دارد و مسئله تحقیق در قسمت های مختلف مربوط به امور برنامه هائیز از لحاظ صرف وقت قابل توجه است .

- عدم ثبات مدیریت یکی از مهمترین مشکلات تحقیق در زمینه فوق بشمار می آید . بطوری که با تمویض و تغییر مدیرتها ، خط مشی های کلی تولید و برنامه ها نیز دچار دگرگونی می شود بطوری که اطلاعات بدست آمده در هر برهه از زمان دستخوش تغییر می گردد . علاوه بر این برنامه ریزی ثابت و مدونی جهت تولید برنامه ها در سازمان سهامی جمهوری اسلامی ایران وجود نداشته و مسائل و مشکلات بیشتر بصورت مقطعی توسط مدیران حل و فصل می شود و چون تغییر مدیریت ها سریع صورت می گیرد فرصتی بسرای مدیران جدید جهت برنامه ریزی بوجود نمی آید . زیرا همانطور که قبلاً گفته شد بعلت پراکندگی و گستردگی ، تعدد مشاغل موجود در سازمان ، استفاده از وسایل ، مواد و تجهیزات کوناگون در تولید ، آشنائی با تخصصهای کوناگونی که در این سازمان وجود دارد نیاز به ماهها صرف وقت می باشد . مشکلات یاد شده در بالا طبعاً " بطور مستقیم روی تحقیق حاضر و بازده آن تأثیر گذاشته است ولسی بعلت مشاغل بودن اینجانب در قسمت تولید برنامه ها و آشنائی با تخصص ها ، وسایل ، تجهیزات و نیز آشنائی با مسیر گردش کار تأثیر این عوامل روی تحقیق انجام شده بسیار ناچیز بوده است . مشاغل بودن اینجانب در مرکز اصفهان را نیز باید یکی از مشکلات تحقیق به حساب آورد . چون محل گرد آوری اطلاعات در تهران بوده و می بایست وقت زیادی را صرف رفت و آمد نمود .

روش تحقیق :

اطلاعات جمع آوری شده در این پایان نامه با مطالعه بروشورها و مجلات داخل سازمان صد او

سهما، صاحبیه با مسئولین و دست اندرکاران تهیه برنامه ها، بررسی اسناد و مدارک موجود در سازمان، شرکت در جلسات تولید برنامه ها، مشاهده عملیات و دفاتر و اسناد، صاحبیه با مسئولین مالی تولید برنامه ها، گردآوری فرمها، برآورد ها، قرارداد ها، مطالعه آئین نامه ها و مجموعه مقررات مالی سازمان و همچنین مراجعه به کتابخانه ها و مطالعه کتب، مجلات و نشریات اقتصادی و مالی فراهم شده است.

فصل دوم

آشنائی با سازمان سهامی جمهوری اسلامی ایران

تاریخچه :

در روز بیست و نهم اسفند ماه سال ۱۳۴۵ تلویزیون ملی ایران که از چهارم آبان ۱۳۴۵ مبادرت به پخش برنامه های آزمایشی کرده بود رسماً افتتاح شد . این سازمان از آغاز سال ۱۳۴۶ پخش برنامه های خود را بدت روزی سه ساعت و هفته ای ۲۱ ساعت بکلیت دو فرستنده در تهران آغاز کرد . در این هنگام مجموع قدرت دو فرستنده تلویزیونی تهران ۱۲ کیلووات بود . در آن تاریخ تلویزیون جمعیتی حدود دو میلیون و پانصد هزار نفر را زیر پوشش داشت . (۱)

ناگفته نماند که تلویزیون تجارتي تهران که در مهر ماه ۱۳۳۷ توسط بخش خصوصی آغاز بکار نموده بود در خرداد ۱۳۴۸ توسط دولت خریداری و در سازمان تلویزیون ملی ایران انغام شد . (۲)

قانون اداره صدا و سهامی جمهوری اسلامی ایران

" ماده يك - در اجرای اصل يكه و هفتاد و پنجم قانون اساسی، سازمان صدا و سهامی جمهوری اسلامی ایران سازمانی است مستقل و مستقماً زیر نظر قوای سه گانه " قضائیه - مقننه و مجریه " و بدین منظور هر يك از قوا يك نماینده تعیین و بصورت شورای سرپرستی سازمان را اداره خواهند نمود .

ماده دو - نماینده هر يك از قوای سه گانه بترتیب زیر تعیین می شود :

الف - نماینده قوه قضائیه، بوسیله شورای عالی قضائی به اکثریت مطلق آراء .

ب - نماینده قوه مجریه، بر اساس اصل ۱۲۶ قانون اساسی توسط هیئت دولت تعیین و با اطلاع رئیس جمهور می رسد .

- ۱ - مدیر عامل سازمان را دیو و تلویزیون ملی ایران در گزارش به مجمع عمومی، بیستم ماه سال ۱۳۵۲، ص ۳ .
- ۲ - غلامرضا اسماعیلی، تحقیقی پیرامون سیستم ارزشیابی کارکنان در سازمان را دیو تلویزیون ملی ایران، دانشکده علوم اداری و مدیریت بازرگانی، تهران، پایان نامه فوق لیسانس، ۱۳۵۳، ص ۱۲ .

ج - نماینده قوه مقننه، د اوظلبان واجد شرایط از مجلس با به معرفی یکی از نمایندگان از خارج ظرف ۵ روز پس از اعلام مجلس خود را به کمیسیون ارشاد معرفی و کمیسیون اسامی آنان را به مجلس تسلیم، يك نفر با اکثریت مطلق آراء انتخاب می شود. (۱)

ماده ۵ - وظائف شورای سرپرستی :

الف - تهیه و تنظیم و تصویب اساسنامه سازمان صدا و سیما و آئین نامه داخلی که در آن همه جهات لازم برای سازماندهی و اداره آن و وظائف و اختیارات هر واحد سازمانی و هر عضو مشخص شود .

ب - تنظیم خط مشی کلی سازمان و اصول برنامه ها در جهت نشر اسلام و تقویت ایمان و بالا بردن آگاهی مردم نسبت به معارف اصیل اسلامی و اهداف و سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران - رعایت کامل موازین اسلامی و قانون اساسی و سیاست کلی فرهنگی، اداری، اقتصادی، نظامی و سیاست خارجی کشور .

د - تعیین مدیر عامل با اکثریت آراء از افراد خارج از خود و حد اکثر ظرف مدت یکماه میباشد .

ه - بررسی و تأیید بودجه سالانه که بوسیله مدیر عامل پیشنهاد می شود .

و - نظارت مستقیم و فعال بر امور جاری سازمان و برنامه ها از جهت انطباق با بند "ب" و حضور حقوقی در سازمان به منظور جوابگویی در برابر مسئولیتهای محوله و اقدام فوری برای جلوگیری از تخلفات و انحرافات از طریق مدیر عامل . (۲)

ماده ۸ - وظائف و اختیارات مدیر عامل :

الف - اداره همه امور جاری سازمان، مشتمل بر تهیه طرحها و برنامه ها و اجرای آنها و استخدام و نصب و عزل معاونان و کارکنان باری است کامل صلاحیت افراد، بویژه از جنبه های دینی و اخلاقی .

۱ - قانون اداره صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران، مورخ ۸/۱۰/۵۹، ص ۲،

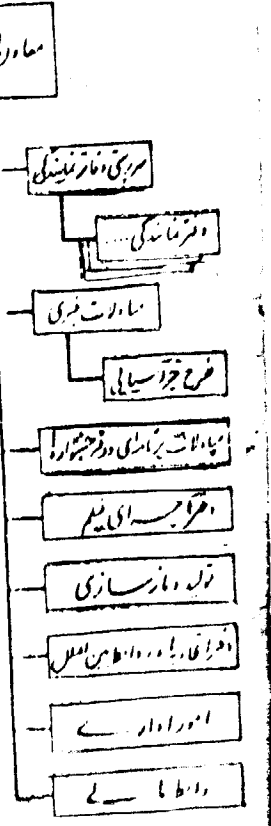
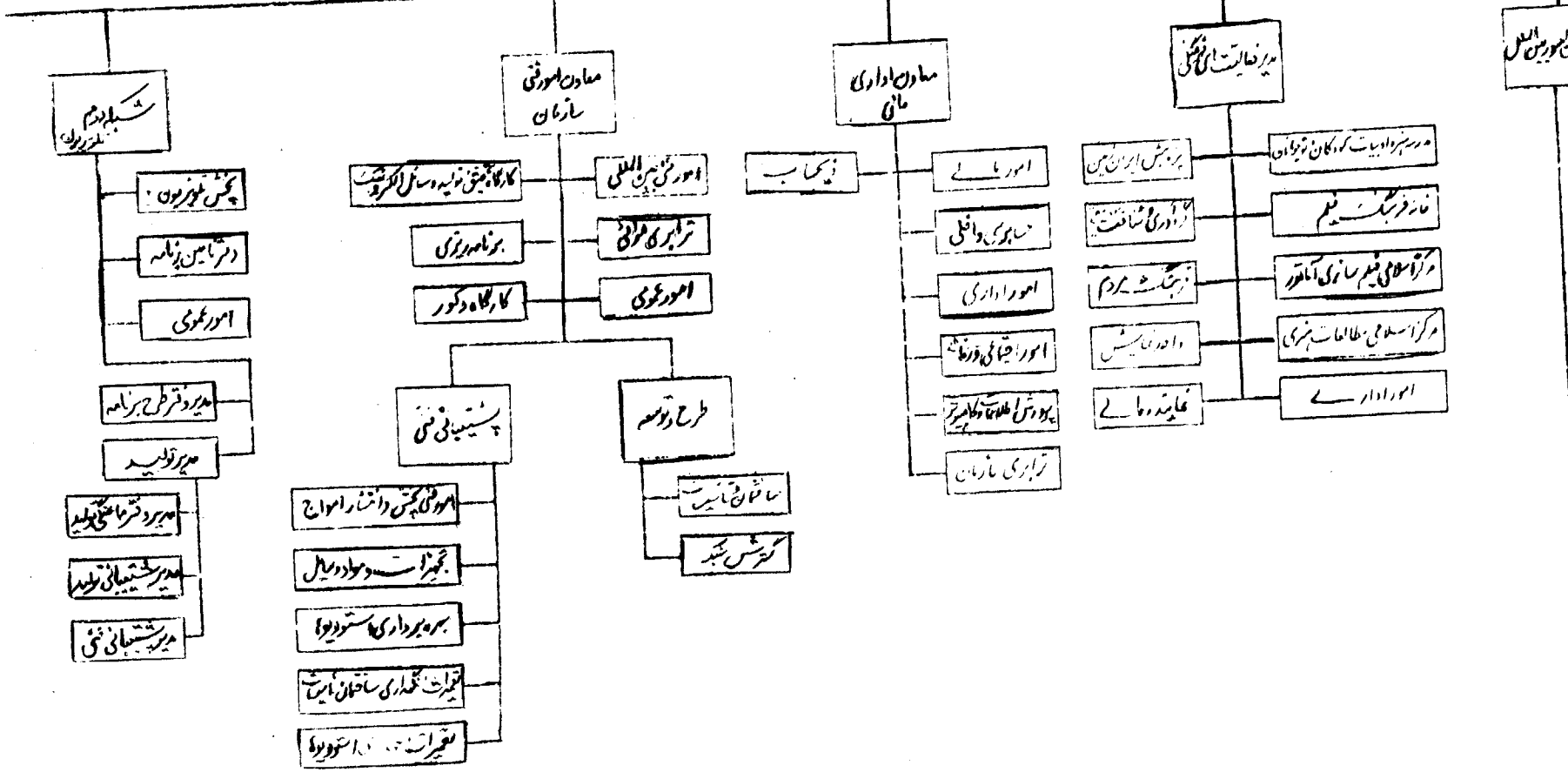
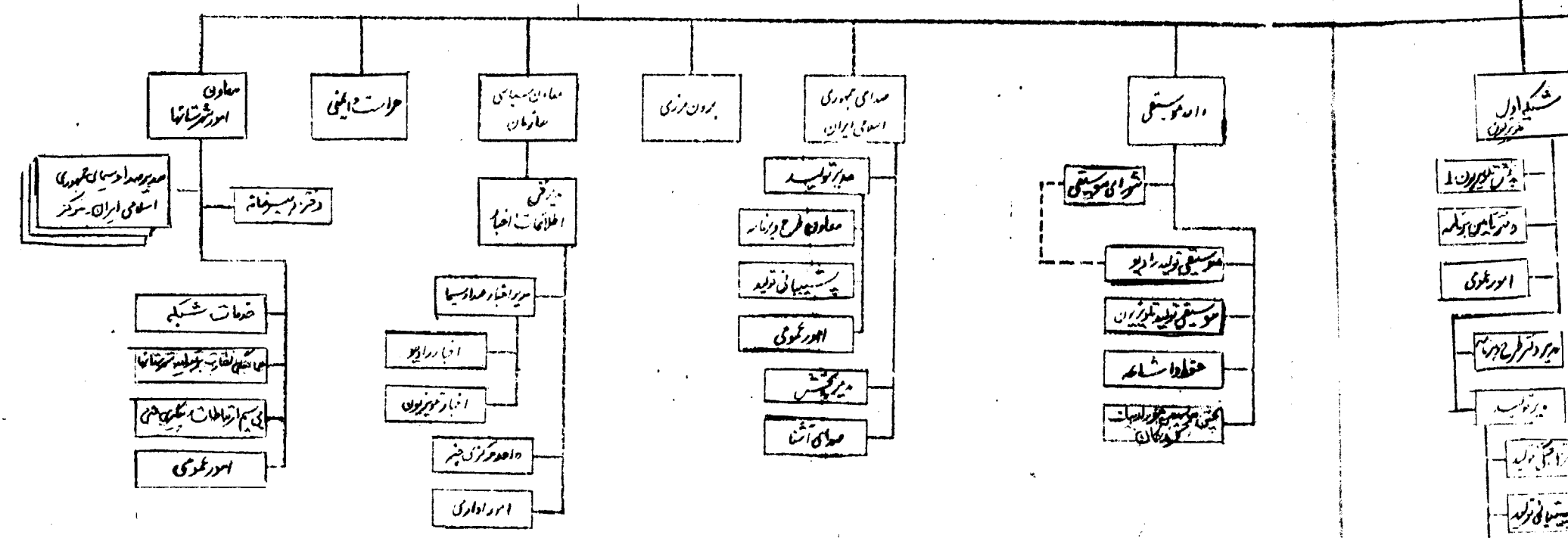
۲ - همان مأخذ، صفحه ۳ .

ب- اجرای مصوبات شورای سرپرستی: (۱)

نمودار سازمانی و تشکیلاتی صدا و سیما

برای آشنائی بیشتر با سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران و همچنین قسمت‌های مختلف آن و حدود وظائف و مسئولیتها باید به نمودار سازمانی ص ۱۱ رجوع نمود . همانطور که در نمودار ملاحظه می‌شود یکی از قسمت‌هایی که مستقیماً زیر نظر مدیر عامل قرار دارد و بعلاوه ویژگی خاص پیام‌رسانی اهمیت عمده‌ای دارد امور شبکه‌های ۱ و ۲ سیما جمهوری اسلامی می‌باشد .

شورای پرستی
 دفتر شورای پرستی
 مدیر عامل
 روابط عمومی
 انتشارات سرور

نمودار تشکیلاتی سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران
 وضع موجود - آذر ۱۳۶۱

وظایف عده بخشهای زیر نظر مدیر شبکه بشرح زیر است. (۱) نمودار ص ۱۳

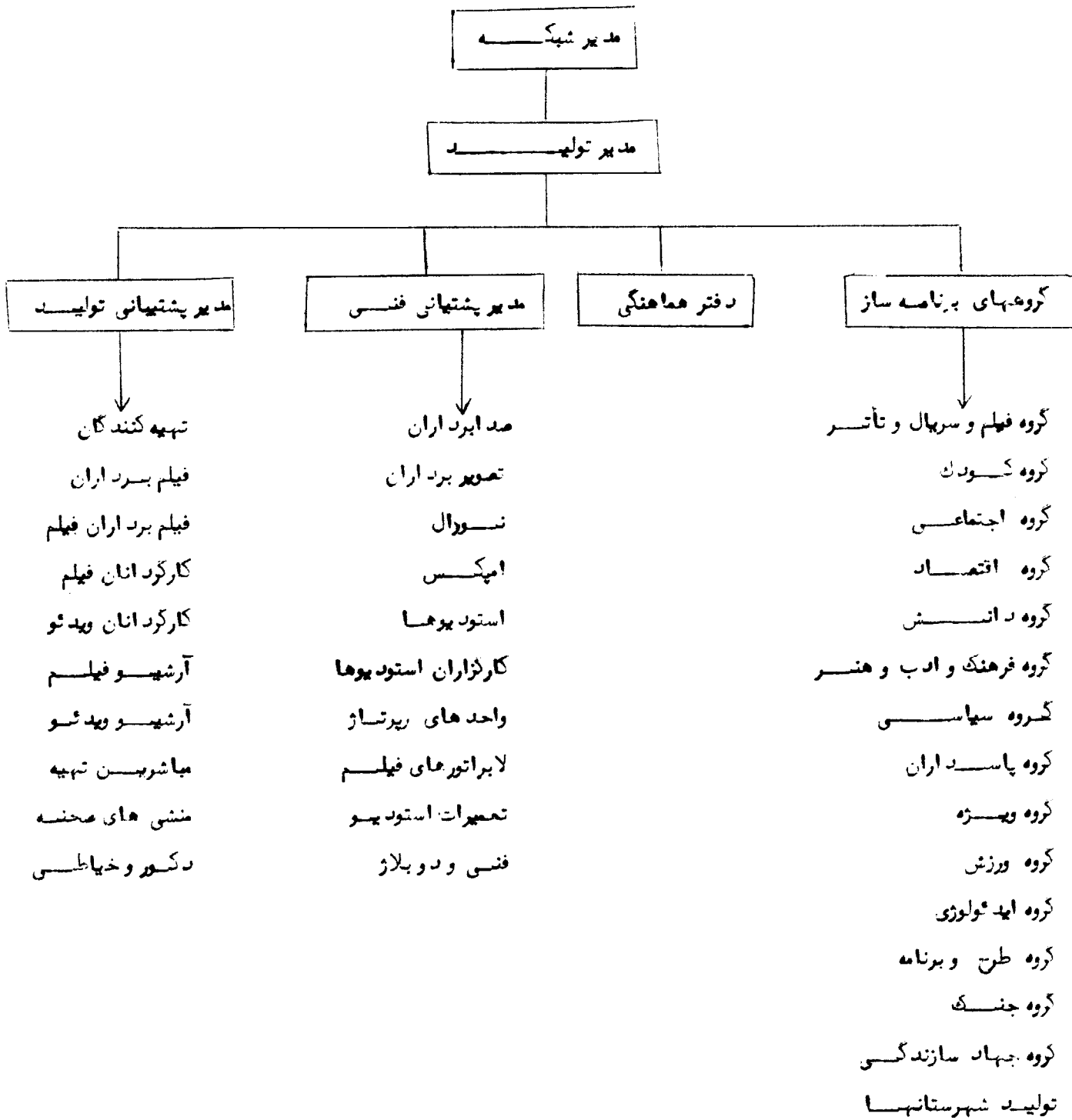
بخش سهما : وظیفه بخش برنامه ها را بعهده دارد .

دفتر تأمین برنامه : که هماهنگ کننده تولید برنامه ها و بخش برنامه ها می باشد و موظف است با

هماهنگی با قسمت تولید برنامه ها ساعات بخش شبکه را پر کند . برنامه ریزی بخش برنامه ها بعهده این قسمت است . برنامه هائیکه برای بخش در نظر گرفته می شود باید از ۸ ساعت قبل به این قسمت رسیده باشد . دفتر تأمین برنامه بعد از بازبینی در صورتی که برنامه احتیاج به جرح و تعدیلی جزئی داشته باشد (مشروط بر اینکه به مدیریت شبکه گزارش داده شود) در آن تخییر لازم را می دهد . کار دفتر تأمین برنامه در واقع پی گیری ساخت برنامه و بستن " کندکتور بخش است .

دفتر طرح و برنامه : بعد از اینکه طرحی (از داخل یا خارج از سازمان) دریافت شد در شورای بنام شورای طرح و برنامه از نظر کیفی مورد بررسی قرار گرفته و در صورت تصویب جهت ساخت به گروه ارائه داده می شود .

مدیر تولید : مسئول ایجاد هماهنگی در فعالیت های برنامه سازی است . مأموریت های این مدیریت در چهار بخش (گروه های برنامه ساز ، دفتر هماهنگی ، پشتیبانی تولید و پشتیبانی فنی) انجام می پذیرد .

نمودار سازمانی تولید برنامه های شبکه

تشکيلات توليد سرماي جمهوري اسلامي ايران

واحد توليد سرما از قسمت هاي، گروههاي توليدي، دفاتر پشتيباني و دفتر هماهنگي تشكيل شده است. ساخت عملياتي توليد سرما بر اساس بهره کبري از سيستم مدیریت پروژه در تهیه برنامه ها بوجود آمده است. هر برنامه بصورت يك پروژه در نظر گرفته شده و تحت سرپرستي يکي از گروههاي توليدي ساخته مي شود. واحد هاي پشتيباني و دفتر هماهنگي سرويسهاي لازم براي تهیه برنامه در اختيار تهیه کننده قرار مي دهد. براي هر برنامه بودجه خاصي در نظر گرفته مي شود که برنامه با امکانات محدود آن بودجه ساخته مي شود. (۱)

گروههاي برنامه ساز

گروههاي برنامه ساز مراکز تخصصي جهت تهیه برنامه براي سرما محسوب مي شوند. در هر گروه توليدي چند تهیه کننده، محقق، مترجم وغيره وجود دارد. گروههاي برنامه ساز واحد هاي نسبتاً مستقلی هستند که بودجه و تعهدات برنامه اعمالي دارند و مخارج خود را در محدوده بودجه و انجام تعهدات خود تنظيم ميکنند. مقدار و نوع برنامه هائیکه گروههاي برنامه ساز بايد در طی سال تهیه کنند در برنامه ريزي سالانه امور برنامه ها تعيين و به آنان سفارش داده ميشود. بودجه گروههاي توليدي هم بر اساس اين برنامه ريزي مشخص مي گردد. دليل تقسيم بندي گروه ها از نظر تخصصي استفاده هر چه صحيح تر و بهتر از منابع انساني موجود، پديد آوردن محيط مستعد جهت همکاري و همفکري بين افراد در زمينه هاي تخصصي ميباشد. براي توليد برنامه ها گروههاي مختلف توليدي بايد از خدمات مشترکي استفاده نمايند. اين خدمات توسط گروه هاي پشتيباني به گروههاي توليدي داده مي شود. (۲)

- ۱ - تشکيلات و سيستمهاي عملياتي، سازمان صدا و سرما، تهران، اردیبهشت ۱۳۵۰، ص ۶۷.
- ۲ - تشکيلات واحد ها - نيروي انساني موجود و مورد نیاز، انتشارات سازمان راديو تلويزيون، تهران، خرداد ماه ۱۳۵۲، ص ۳.